

דרוש: אמן פלסטיני מתון

אחרי כמה חודשים של שיפוצים, השבוע יערך טקס הפתיחה מחדש של גלריית איסט-סייד בברלין. אלא שבמקום להחזיר את הדגל המשולש גרמניה-ישראל-פלסטין, שהתנוסס על החומה בחמש השנים האחרונות, הפעם החליט האמן הגרמני גינתר שפר להסיר את פלסטין מהציור. "נחכה שהמצב הפוליטי במזרח התיכון יהיה מתאים יותר", הוא מסביר

השבוע יערך טקס הפתיחה מחדש של גלריית איסט-סייד, הממוקמת על אחת מחורבותיה של חומת ברלין. אלא שבמהלך עבודות השיפוצים שנערכו שם בחודשים האחרונים, השתנה הקונספט של היצירה המרכזית: במקום דגל משותף של גרמניה, ישראל והפלסטינים, בדגם החדש נעדרים האלמנטים המייצגים את פלסטין.

הדגל המשותף לשלושת העמים נוצר ב-2004 על ידי האמן הגרמני גינתר שפר, ביוזמה שכונתה על ידיו "פעולת שלום בינלאומית". שפר הזמין את האמנית הישראלית ורדה כרמלי לצייר את דגל המדינה, ונזכר שבזמנו, הוא התקשה לאתר אמן פלסטיני שיתרום את חלקו. "אחרי חיפושים רבים, לא מצאתי אף אמן", הוא מציין בשיחה שנערכה באמצעות אי-מייל. "שלושה אמנים ביטלו את ההשתתפות שלהם, ולבסוף ורדה כרמלי ואני עשינו את הפעולה, ובהצלחה".

במשך כחמש שנים התנוסס הדגל המשולש, ושפר מספר שזכה לתגובות חיוביות. "הפלסטינים היו מאוד גאים בעבודה שלי. בהרבה מכתבים שקיבלתי כתבו לי בעצם 'פעולת השלום שלך נתנה לנו זהות', וזה נתן לי את התחושה שעשיתי עבודה טובה".

2009: הדגל המשופץ. הפתיחה – בשי

בחודשים האחרונים החלו הרשויות המקומיות בשיפוץ החומה. "החוקים הממשלתיים מחייבים אותי לשמר מונומנטים, ולכן הייתי חייב להקים מחדש את העבודה שלי", מסביר שפר. במהלך השיפוץ הוחלט בגלריה כי מהדגם החדש של הדגל תושמט פלסטין. למעשה, בכך חזרת החומה להיראות כפי שצוירה במרץ 1990, אז לראשונה נוצר הדגל המקורי של ישראל וגרמניה.

ביום שישי תיערך הפתיחה מחדש של הגלריה, בטקס שצפוי למשוך מאות משתתפים. שפר טוען בתוקף כי ההחלטה על השינוי אינה נובעת ממניעים פוליטיים, ומבחינתו,

האפשרות לצייר מחדש את הדגל עם אמן פלסטיני תלויה בפלסטינים עצמם, וגם ב"מצב", שצריך לדעתו להשתפר לפני שפותחים שוב את קופסאות הצבע.

"אני לא רוצה לחזור על פעולת השלום ללא אף אמן או דמות מפלסטין", הוא מדגיש. "ואני מחכה גם למצב פוליטי מתאים יותר במזרח התיכון. חשוב לי להציג סמל חזק של שלום, ולהיות נגד כל סוג של פנאטיות. אם אני אמצא אמן פלסטיני שירצה לצייר מחדש, אני פתוח לכל דיון בנוגע לפעולת שלום חדשה. אבל עד שזה קורה, הגרסה הנוכחית של הדגל תישאר".

2004: מוסיפים את דגל פלסטין